

MAPA TOPONÍMIC DE VALDELTORMO/ AVALL DEL TORMO

OMARCA DEL MATARRAÑA/MATARBNYA Macs

Escala 1:15.000

En 2016 es va crear la Comissió Assessora de Toponímia d'Aragó (CATA) que seconda, coordina i proposa al Govern d'Aragó totes les qüestions relacionades amb aquesta matèria i complementa el treball de l'Institut Geogràfic d'Aragó.

La nostra diversitat té el seu reflex en les tres llengües parlades en el territori, amb un substrat preromànic molt present en la toponímia que no sempre ha sigut recollida amb rigor. Com a part de la nostra cultura hem de fer el possible per conservar els noms dels nostres llocs que només poden ser compresos des de la llengua pròpia. El seu desconeixement ha portat a la cartografia oficial a cometre errors o deformacions durant moltes dècades.

Per això, la CATA té entre les seues funcions determinar els noms geogràfics a incloure en el Nomenclàtor d'Aragó i adoptar les mesures necessàries per a impulsar la normalització dels noms geogràfics i promoure el seu coneixement. Per això compta amb un grup d'experts que fa el seu treball de manera altruista, així com amb la col·laboració desinteressada d'estudiosos i investigadors de cada territori, a més de les aportacions de les entitats locals. És desig del Govern d'Aragó recuperar i donar a conéixer la toponímia autòctona de cada municipi, del qual aquesta publicació és un clar exponent.

En 2016 se creó la Comisión Asesora de Toponimia de Aragón (CATA) que apoya, coordina y propone al Gobierno de Aragón todas las cuestiones relacionadas con esta materia y complementa el trabajo del Instituto Geográfico de Aragón.

Nuestra diversidad tiene su reflejo en las tres lenguas habladas en el territorio, con un sustrato prerrománico muy presente en la toponimia que no siempre ha sido recogida con rigor. Como parte de nuestra cultura tenemos que hacer lo posible por conservar los nombres de nuestros lugares que solo pueden ser comprendidos desde la lengua propia. Su desconocimiento ha llevado a la cartografía oficial a cometer errores o deformaciones durante muchas décadas.

Por eso, la CATA tiene entre sus funciones determinar los nombres geográficos a incluir en el Nomenclátor de Aragón y adoptar las medidas necesarias para impulsar la normalización de los nombres geográficos y promover su conocimiento. Para eso cuenta con un grupo de expertos que hace su trabajo de manera altruista, así como con la colaboración desinteresada de estudiosos e investigadores de cada territorio, además de las aportaciones de las entidades locales. Es deseo del Gobierno de Aragón recuperar y dar a conocer la toponimia autóctona de cada municipio, del que esta publicación en un claro exponente.

José Luis Soro Domingo
Consejero de Vertebración del Territorio, Movilidad y Vivienda
Presidente de la Comisión Asesora de Toponimia de Aragón

La Comarca del Matarranya té un ric Patrimoni Immaterial i Lingüístic, que es transmet de generació en generació i que forma part de la nostra identitat com a territori.

L'Entitat Comarcal, juntament amb l'Associació Cultural del Matarranya està treballant en un projecte de recopilació i difusió de la toponímia, és a dir, dels noms amb els quals s'identifiquen partides, basses, barrancs, fonts, masos, tossals...; amb l'objectiu de conservar i protegir un patrimoni lingüístic i cultural que corre el perill de perdre's en l'oblit, i afavorir així la seva difusió i transmissió a les generacions futures.

Els topònims que presentem aquí de la Vall del Tormo van començar a recopilar-se a principis de la dècada dels 80 pel Grup de Treball de la Vall del Tormo i, posteriorment, Carlos Sancho Meix, membre del col·lectiu, va seguir investigant i n'ha pogut documentar més de 200 noms de lloc al llarg d'una intensa labor de recerca, i gràcies a la col·laboració de la població local, entre ells pastors, caçadors, agricultors...que són els que coneixen millor el terme.

Agrair el treball de recopilació dels topònims que s'està portant a terme per persones que voluntàriament dediquen part del seu temps per a esta laboriosa faena.

La Comarca del Matarraña posee un rico Patrimonio Inmaterial y Lingüístico, que se transmite de generación en generación y que forma parte de nuestra identidad como territorio.

La Entidad Comarcal, junto con la Asociación Cultural del Matarranya está trabajando en un proyecto de recopilación y difusión de la toponimia, es decir, de los nombres con los que se identifican partidas, balsas, barrancos, fuentes, masías, tozales...; con el objetivo de conservar y proteger un patrimonio lingüístico y cultural que corre el peligro de perderse en el olvido, y favorecer así su difusión y transmisión a las generaciones futuras.

Los topónimos que presentamos aquí del Valdeltormo empezaron a recopilarse a principios de la década de los 80 por el Grupo de Trabajo de Valdeltormo y, posteriormente, Carlos Sancho Meix, miembro del colectivo, siguió investigando y ha podido documentar más de 200 nombres de lugar a lo largo de una intensa labor de investigación, y gracias a la colaboración de la población local, entre ellos pastores, cazadores, agricultores...que son los que conocen mejor el término.

Agradecemos el trabajo de recopilación de los topónimos que se está llevando a cabo por personas que voluntariamente dedican parte de su tiempo para esta laboriosa tarea.

Rafael Martí Casals
Presidente de la Comarca del Matarraña/Matarranya

Esta publicació és el fruit del treball de cooperació entre diverses entitats i de la labor de recerca de Carlos Sancho Meix, qui va començar a recopilar la toponímia de la Vall del Tormo en els anys 80 amb el Grup de Treball de la Vall del Tormo de manera altruista, i ha continuat esta labor en els anys posteriors fins a arribar a recaptar uns 200 topònims del municipi de la Vall del Tormo que es recullen en este mapa.

Gràcies a este treball conjunt es va poder conservar un gran nombre de noms amb els quals tradicionalment s'han identificat els diferents llocs del Terme Municipal de la Vall del Tormo. Un valiosíssim patrimoni lingüístic que, a més, amb esta publicació s'aconsegueix també la seva difusió a tota la població en general.

Aprofitem estes línies per a agrair a totes les persones que han col·laborat en este projecte, ja que sense elles no hagués estat possible dur-lo a terme.

Esta publicación es el fruto del trabajo de cooperación entre varias entidades y de la labor de investigación de Carlos Sancho Meix, quien comenzó a recopilar la toponimia de Valdeltormo en los años 80 con el Grupo de Trabajo de Valdeltormo de manera altruista, y ha continuado esta labor en los años posteriores hasta llegar a recabar unos 200 topónimos del municipio de Valdeltormo que se recogen en este folleto.

Gracias a este trabajo conjunto se puede conservar un gran número de nombres con los que tradicionalmente se han identificado los diferentes lugares del Término Municipal de Valdeltormo. Un valiosísimo patrimonio lingüístico que, además, con esta publicación se logra también su difusión a toda la población en general.

Aprovechamos estas líneas para agradecer a todas las personas que han colaborado en este proyecto, ya que sin ellas no hubiera sido posible llevarlo a cabo.

Raúl Bordás Sancho
Ayuntamiento de Valdeltormo/la Vall del Tormo

Topònims

Aigüeres

Los Xorrets C2

Arbres

Olivera de la Mare de Déu C2
Lo Ciprer D2

Argueològic

Lo Serrau E4
Torre Cremada E4
Tossal de Santa Bàrbara B3
Tossal Montañés E4
Vall d'en Jorba F3

Assuts

Assut del mas d'Escassos F4

Barrancs

Barranc del Calvo B1
Barranc de Dilla C3
Barranc d'en Jula C1
Barranc de Macari C1
Barranc de la Maestra D3
Barranc dels Racons B1
Barranc de Sancho D4
Barranc de la Soledat F3
Barranc del Vellot D3
Barranquet dels Coixos E2

Basses

Bassa d'Allabanco D2
Bassa de la Freixneda C2
Bassa del Barranc de Sancho D4
Bassa del Barranc de Sancho D4
Bassa del Molí de la Farina F2
Bassa dels Plans de Montfort D3

Passos

Pas de Salma F2
Pas de la Franca D2
Pas de la Torre E5
Pas de Marranxon A1
Pas del Molí d'en Castres E4

Plans

Pla de Maties E3
Pla de Mina E4
La Plana E3
Plana Rabassa C1
Plans de Montfort D3
Lo Planars D2
Les Planetes B2

Ponts

Pont de la Maestra D3
Pont Redó B4
Pont de la Torre E5

Pous

Lo Pou D2

Refugis

Lo Retiro dels Pobres D2
Lo Retiro del Xopar E2

Roques

Roca Plana E2
Roca del Tormo E2
Roca de la Truita C1

Sèquies

Sèquia del Molí d'en Castres E5
Sèquia del Mas d'en Rius F3

Bassa del Roig

Bassa de la Vall de Conxello C5
Bassa de la Vall de l'Olivera D5
Basset d'Alcanyís C1
Basset dels Racons A1

B1

A1
C5
D5
C1
A1

Camins

Camí de la Bassa de les Garraveres A1
Camí de la Basseta d'Alcanyís D5
Camí de Queretes F2
Camí del Fossar D2
Camí de la Freixneda C3
Camí de les Hortes F2
Camí del Mas d'Escassos F2
Camí del Mas de Llaurador B2
Camí de Massalió C1
Camí del Molí d'en Castres E4
Camí dels Povets C1
Camí de la Vall de Beltran D2
Camí de la Vall Comuna C1
Camí de la Vall de Conxello B1
Camí de Vall-de-roures E5

Capelles

Capelleta de santa Bàrbara B3

Carreteres

Carretera de l'Estació D2

Cementiri

Lo Fossar D1

Construccions

Estació de tren C3

Corrals

Corral del Barber D3
Corral de la Vall de Conxello A1

Serres

Serra Molina D4
Serra dels Racons C1

Tolls

La Badina F4
Toll del Tormo E2
Toll de la Miraveta F3

Túnels

La Mina E4
Túnel de la Serra C4

Valls

Vall d'en Jorba E3
Vall d'en Gil C2
Vall de l'Olivera C4
Vall d'Omella D5
Vall de Narredó D2
Vall de Conxello B1
Vall del Riu o del Tormo D2
Vall Sucarrada B2
La Valleta B1
La Vallassa C1

Corrals	
Corral de Peret	F3
Corral del Coixo	C2
Corral del Racó de la Calafa	D5

Costes	
Costa de les Buitreres	B2
Costa de la Freixneda	C2
Costa del Roig	B1

Coves	
Cova de Fidel	C3
Cova dels Maquis	C4

Creus	
La Creueta	C2

Eres	
Eres del Cap de la Costa	C2
Eres del Mas de Dalt	C2
Eres de la Pietat	D2

Fonts	
Font de Britxa	D3
Font del camí al Mas de Llaurador	B2
Font de Gafets	C2
Font del mas de don Pedro	C4
Font de Navarro	E2
Font del Pou de la Marta	D5

Hortes	
Horta de Cabanyero	F2
Horta del corral de Peret	F3
Horta del Molí	F2
Horta del pas de Salma	F2
Horta de la Miraveta	F3
Horta del mas d'en Rius	F3

Llocs	

</